EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 31. 5. 2013
COM(2013) 325 final

2013/0168 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o podpísaní Minamatského dohovoru o ortuti v mene Európskej únie

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Ortuť a väčšina jej zlúčenín sú z hľadiska zdravia ľudí, zvierat a rastlín vysoko toxické. Tento chemický prvok sa preto podľa Programu OSN pre životné prostredie (UNEP) od roku 2003 považuje za látku celosvetového záujmu[1] a na úrovni EÚ je predmetom komplexného súboru kontrolných opatrení v rámci stratégie Spoločenstva týkajúcej sa ortuti (ďalej len „stratégia“) prijatej v roku 2005[2].

Opierajúc sa o politický prístup vymedzený v stratégii, EÚ od roku 2005 žiada o prerokovanie celosvetového právne záväzného nástroja na reguláciu používania ortuti pod záštitou UNEP. Ortuť pôsobí dlhodobo a emisie ortuti do ovzdušia sa prenášajú vzduchom na veľké vzdialenosti, usadzujú sa na celom svete a ukladajú sa v potravinovom reťazci, najmä v rybách. Opatrenia obmedzené iba na zemepisné územie EÚ preto nie sú dostatočné na riešenie celosvetového problému s ortuťou.

Celková odsúhlasená pozícia EÚ (závery Rady z decembra 2008) požadovala komplexný nástroj na reguláciu používania ortuti, ktorého súčasťou by boli opatrenia na zníženie dodávok ortuti, zníženie dopytu po ortuti vo výrobkoch a procesoch, zníženie medzinárodného obchodu s ortuťou, zníženie emisií ortuti do ovzdušia, dosiahnutie nakladania s odpadmi obsahujúcimi ortuť environmentálne vhodným spôsobom, nájdenie environmentálne vhodných riešení uskladňovania ortuti, riešenie sanácie existujúcich kontaminovaných lokalít a zvýšenie informovanosti. Vo svojich záveroch z júna 2012 Rada zdôraznila dôležitosť ďalšej aktívnej účasti na rokovaniach o všetkých prvkoch budúceho celosvetového dohovoru o ortuti.

Rozhodnutím Riadiacej rady GC 25/5 z februára 2009 UNEP ustanovil medzivládny rokovací výbor (INC), ktorému udelil mandát v podobnom rozsahu, pokiaľ ide o celosvetový právne záväzný nástroj na reguláciu používania ortuti.

Na základe tohto mandátu sa uskutočnilo päť rokovaní INC: INC-1 v Štokholme v júni 2010, INC-2 v meste Chiba (Japonsko) v januári 2011, INC-3 v Nairobi (Keňa) v novembri 2011, INC-4 od 27. júna do 2. júla 2012 v Punta del Este (Uruguaj), a napokon INC-5 v Ženeve od 13. do 18. januára 2013.

14. decembra 2010 Rada, po konzultácii s osobitným výborom zástupcov členských štátov a v súlade so smernicami na rokovania stanovenými v dodatku k povereniu, poverila Komisiu zúčastniť sa v mene EÚ na rokovaniach o právne záväznom nástroji na reguláciu používania ortuti, pokiaľ ide o otázky spadajúce do právomoci Únie a v súvislosti s ktorými Únia prijala pravidlá.

Rokovania INC-5 boli podľa plánu uzavreté dosiahnutím dohody o znení komplexného celosvetového právne záväzného nástroja na riešenie problému ortuti, teda Minamatského dohovoru o ortuti, čím bol splnený mandát udelený na základe rozhodnutia Riadiacej rady UNEP 25/5 s cieľom uzavrieť proces rokovaní pred 27. pravidelným zasadnutím Riadiacej rady UNEP (Nairobi, 18. až 22. februára 2013).

Únia bola kľúčovou hnacou silou pri vedení tohto procesu rokovaní a aktívne sa zúčastňovala na dosiahnutí výsledku, ktorý zodpovedá limitom stanoveným v smerniciach na rokovanie určených Komisii.

---

[1] Rozhodnutie Riadiacej rady UNEP 23/9.

[2] KOM(2005) 20 v konečnom znení, 28.1.2005; revidované KOM(2010) 723 v konečnom znení, 7.12.2010.

Riadiaca rada UNEP na svojom 27. zasadnutí privítala dokončenie procesu rokovaní a požiadala výkonného riaditeľa, aby zvolal konferenciu splnomocnených zástupcov na účely prijatia dohovoru a jeho otvorenia na podpis.

Nový dohovor o ortuti bude otvorený na podpis na diplomatickej konferencii, ktorá sa bude konať v Kumamote (Japonsko) 7. – 11. októbra 2013. Bude sa nazývať „Minamatský dohovor o ortuti“, a to podľa mesta neďaleko Kumamota, kde v päťdesiatych rokoch 20. storočia došlo k najhoršiemu prípadu znečistenia ortuťou.

Obsah dohovoru o ortuti je v súlade s celkovou pozíciou EÚ, odsúhlasenou Radou v roku 2008 a potvrdenou v roku 2012.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti je vhodné, aby zástupca Európskej únie podpísal Minamatský dohovor o ortuti s výhradou jeho následného uzavretia.

2013/0168 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o podpísaní Minamatského dohovoru o ortuti v mene Európskej únie

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 192 ods. 1 v spojení s článkom 218 ods. 5,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

(1) Ortuť a jej zlúčeniny sú z hľadiska zdravia ľudí, zvierat a rastlín vysoko toxické a v EÚ podliehajú regulácii zameranej na ochranu ľudského zdravia a životného prostredia.

(2) Riadiaca rada Programu OSN pre životné prostredie (UNEP) v roku 2009 požiadala výkonného riaditeľa, aby zvolal medzivládny rokovací výbor s mandátom pripraviť celosvetový právne záväzný nástroj na reguláciu používania ortuti a dokončiť túto prácu pred 27. pravidelným zasadnutím Riadiacej rady v roku 2013.

(3) V decembri 2010 Rada poverila Komisiu tým, aby sa v mene Európskej únie a v otázkach spadajúcich do právomoci Únie a v súvislosti s ktorými Únia prijala pravidlá, ako aj v súlade so smernicami na rokovania stanovenými v dodatku k danému povereniu, zúčastnila na rokovaniach o právne záväznom nástroji na reguláciu používania ortuti.

(4) Proces rokovaní bol, ako sa pôvodne plánovalo, úspešne dokončený na piatom zasadnutí medzivládneho rokovacieho výboru, ktoré sa konalo v Ženeve od 13. do 18. januára 2013.

(5) Únia bola pri vedení tohto procesu rokovaní kľúčovou hnacou silou a aktívne sa zúčastňovala na dosiahnutí výsledku, ktorý zodpovedá limitom stanoveným v smerniciach na rokovanie určených Komisii.

(6) Rada na svojom 3 233. zasadnutí dňa 21. marca 2013 uvítala výsledok procesu rokovaní.

(7) Celosvetový právne záväzný nástroj na reguláciu používania ortuti bude otvorený na podpis ako Minamatský dohovor o ortuti na diplomatickej konferencii, ktorá sa uskutoční v Kumamote (Japonsko) od 7. do 11. októbra 2013.

(8) Preto by sa dohovor mal v mene Únie podpísať s výhradou jeho neskoršieho uzavretia,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Týmto sa v mene Únie schvaľuje podpísanie Minamatského dohovoru o ortuti s výhradou jeho uzavretia.

Znenie dohovoru, ktorý sa má podpísať, je pripojené k tomuto rozhodnutiu.

Článok 2

Generálny sekretariát Rady vydá pre osobu označenú vyjednávačom dohovoru plnú moc na podpísanie dohovoru s výhradou jeho uzavretia.

Článok 3

Toto rozhodnutie nadobudne účinnosť dňom jeho prijatia.

V Bruseli

Za Radu
predseda

PRÍLOHA

(znenie Minamatského dohovoru o ortuti)